

Hersenspingsels

'Gestoord' - Arjen Bergman, Steven Dupré, Roos Geerse en Wouter Kusters

Het is alweer lang geleden dat mijn moeder me op de Donald Duck abonneerde. Iedere week kwam er een man met een bakfiets voor de deur en gooide het blad bij ons in de brievenbus. Ik was dol op die stripfiguren die me in geen enkel opzicht deden denken aan het gewone leven van de jaren vijftig. Of vindt u dat de figuur Donald Duck, die in zijn eentje de neefjes Kwik, Kwek en Kwak opvoedt model staat voor de gemiddelde opvoeder uit die tijd? En wat zou u denken van Katrien voor wie Donald door het stof gaat?

Mijn favoriet is de grote boze wolf, die altijd op jacht is naar de drie biggetjes en die daarin gehinderd wordt door zijn weekhartige zoontje. Pa doet grote moeite om een lekker maaltje voor hem en zijn zoon te regelen, terwijl de kleine boze wolf roet in het eten gooit en de biggetjes bevrijdt. Dat jong stelt zijn vader keer op keer teleur en ik vind dat geweldig. En wat dacht u van Goofy met zijn veel slimmere hond Pluto? Een tegengesteld brein aan dat van Willie Wortel, de uitvinder die met Lampje spreekt. Heeft u zich ooit afgevraagd of het spreken met een lampje wel normaal is? In de strip is het abnormale normaal. Donald Duck heeft meer aan mijn opvoeding bijgedragen dan de juffrouw van school, die het verderfelijke stripboek verbood.

Kunst

Tegenwoordig zijn stripboeken op de scholen geen verboden lectuur meer. En terecht niet, want die dingen verhinderen het lezen niet, ze zetten juist tot lezen aan. In de loop der jaren heeft de strip een ware ontwikkeling doorgemaakt. En het zijn niet uitsluitend kinderen die die dingen verslinden. Er zitten juweeltjes tussen, die zich zeker kunnen meten met andere hedendaagse kunstvormen.

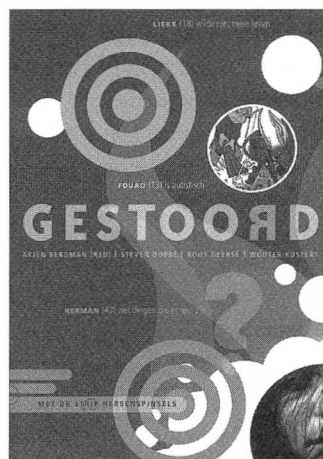
De makers van 'Gestoord' hebben dat heel goed begrepen en de hand weten te leggen op zo'n juweeltje. Een stripverhaal dat kinderen vertrouwd maakt met zaken die anders zijn dan wat zij als 'normaal' beschouwen.

Al moeten ze eerst wel even door een 'gewone' tekst. Vanwege de begrijpelijke stijl en de aanvullende plaatjes is dat een fluitje van een cent. Op een voor kinderen (en volwassenen) begrijpelijke manier worden voorbeelden gegeven over wat er allemaal mis kan gaan in ons hoofd. En ik weet nu, dat dat niet raar is, maar dat dat kan gebeuren. "Eigenlijk maakt het niet uit wat voor problemen mensen hebben. Je laat iemand niet zomaar vallen. En als iemand door een ziekte een beetje raar doet, ga je hem niet uitlachen."

Fouad, een veertienjarige scholier, legt uit welke problemen hij op zijn pad tegenkomt doordat hij autistisch is. 'Psychoses, dingen zien die er niet zijn', is de titel van een van de hoofdstukken. Kan het simpeler? Met behulp van tekst en plaatjes legt Wouter Kusters uit wat een psychose is. En dan is er nog dat verhaal over Irma en haar moeder, waarin kinderlijk duidelijk Irma's beleving wordt beschreven. 'Hersenspingsel', de strip van Steven Dupré die, u begreep het al, met name mijn enthousiasme heeft aangewakkerd, laat zien dat er mensen zijn die dingen zien die anderen niet zien. Na de strip kan ik weer verder met de wat serieuze teksten waarin niets uit de weg gegaan wordt. Depressie, eetstoornissen, suïcide, alles komt aan bod. Van de titel bij de uitleg van Roos Geerse 'Best veel mensen krijgen ooit in hun leven een depressie,' krijg ik kromme tenen. Niet van de bewering, maar dat 'best veel' stoort me. De kreet op de bladzijde ernaast: "Iedereen is de moeite waard! Alleen als je depressief bent, voel je dat niet meer", maakt echter veel goed. De titel 'Gestoord' had van mij wel 'anders' mogen zijn. Het is een kleinigheid, want wat mij betreft hoort dit boekje op iedere school(bibliotheek) aanwezig te zijn.

• Ansjie Adema - yn@epsilon.org

'Gestoord' - Arjen Bergman (redactie), Steven Dupré (strip), Roos Geerse en Wouter Kusters (teksten). Uitgegeven door en te bestellen bij Stichting GGZ Informatiepunt Leiden e.o. ISBN 978-90-813763-1-0. Prijs: € 3,95 (excl. verzendkosten).

Je laat iemand niet zomaar vallen